

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

**(Hizb-ut Tahrir Emiri Celil Âlim Ata İbn Halil Ebu Raşta Tarafından
Facebook Sayfası Takipçilerinin “Fıkhi” Sorularına Verilen Cevaplar
Silsilesi)**

Soru-Cevap

Hayır ve Şer İle Güzel (Hüsn) ve Çirkin (Kubuh) Arasındaki Fark

Ebu Kusay'a

Soru:

Esselamu Aleykum ey Şeyh, Allah'ın izniyle nusreti görünceye kadar Allah size ömür versin...

Hayır ve şer ile güzel (hüsn) ve çirkin (kubuh) arasındaki fark hakkında bir sorum olacaktır? Bu konu gündeme geldiğinde, gençlerin konu hakkındaki cevapları değişiklik gösteriyor. Bu iki konu arasındaki farkı açıklamanızı rica ediyorum. Allah sizi mübarek kılsın.

Cevap:

Ve Aleykumselam ve Rahmetullahi ve Berakatuh.

a- Güzel ve çirkin ile hayır ve şer, fıkıh usulü alimlerinin nezdindeki ıstılahlar olup bunların anlamlarını, lügat manasında geçtiği gibi değil onların koydukları ve kullandıkları şekilde anlamalısınız. Yani siz, bunların anlamlarını ve bunlar arasındaki farkı öğrenmek için, lügat alimlerinden değil usul alimlerinden almanız gerekmektedir. Dolayısıyla sözlüğü açıp güzelin manasını, çirkinin manasını, hayrın manasını ve şerrin manasını araştırıp sonra da işte manaları budur diyemezsiniz. Aksine usulcülerin bunlar için ne koyduklarını araştırırsınız ve sonra da anlamını alırsınız.

b- Usulcüler, hüküm koyucunun yani fiillerin farz mı, mendup mu, mubah mı, mekruh mu yoksa haram mı olduğu hükmünü koyanın kim olduğunu ve eşyaların helal mi yoksa haram mı olduğu hükmünü koyanın kim olduğunu araştırmışlardır! Yani bu, bunlarla ilgili emir ve nehiy, yani bunların övülmesi ve yerilmesi ve buna terettüp eden sevap ve ceza bakımındandır.

Bu açıdan bakıldığında bu araştırma, güzel ve çirkin olarak karar verdikleri bir araştırmadır. Dolayısıyla şeriatin emirlerine göre övülen ve emredilen bir şey olursa güzel (hüsn) olur ve ona sevap vardır, şeriatin hükümlerine muhalif olan yerilmiş ve nehyedilmiş bir şey olursa, çirkin (kubuh) olur ve ona ceza vardır. Bu nedenle güzel ve çirkin, fiiller ve eşyalar hakkında hüküm çıkarılırken şeri hükümün ne olduğu bakımından ve buna terettüp eden övme ve yerme, yani mükafat ve ceza bakımında ifade edilir.

Binaenaleyh örneğin hırsızlık hakkında bir araştırma yaparken, buna dair hüküm çıkarılması, yani onun haram olması bakımından, övgü ve yergi ve buna terettüp eden (sevap ve ceza), yani buna dair elin kesilmesi veya cehennem

ateşi bakımından araştırma yapılır. Dolayısıyla burada, hırsızlığın çirkin olduğunu söyleriz.

c- Aynı şekilde usulcüler, kişinin bu fiilin kendisine olan zararı veya faydayı kıyas edeceği ölçü ve ardından kişinin bu fiili yapması veya ondan kaçınması hakkında da araştırma yapmışlardır. Bunun üzerine İslam'ın ölçüsüne göre razı oldukları muayyen bir fiil ortaya koymuşlardır. İslam'ın ölçüsüne göre kıyasın sonucu (faydaysa), bu fiili güzel görmüşler, onu almışlar ve bunu (hayır olarak) adlandırmışlardır. Şayet kıyasın sonucu (zararsa), bu fiili kerih görmüşler, ondan kaçınmışlar ve onu (şer olarak) adlandırmışlardır.

Örneğin hırsızlık hakkında araştırma yaparken, faydasının veya zararının kıyas edildiği İslam'ın ölçüsü bakımından yaparsınız veya terk edersiniz. Dolayısıyla burada ifade edilen hayır ve şerdir.

Böylece hırsızlık, İslam'ın ölçüsüne göre zararlı olduğundan dolayı şerdir dersiniz, dolayısıyla onu yapmazsınız.

d- Hakeza araştırmanın yörüngesi, fiile dair hükmün çıkarılması, yani haram olması hakkında olduğunda, sevap ve ceza, yani dünyada elin kesilmesi ve ahirette ateşin olması bakımından hırsızlığı çirkin olarak adlandırabilirsiniz.

Araştırmanın yörüngesi, fayda ve zararı kıyas yaptığınız ölçü olduğunda, hırsızlığı şer olarak adlandırabilirsiniz. Ama kendi maslahatınıza ve hevanıza göre değil de İslam'ın ölçüsüne kıyas yapmalısınız. Böylece onu zararlı olarak görürsünüz, onu kerih görürsünüz, onu yapmaktan kaçınırsınız ve onu şer olarak adlandırabilirsiniz.

e- Sonuç olarak:

Araştırmanın yörüngesi, fiil ve eşya hakkında hükmün çıkarılması, ardından onun üzerine terettüp eden sevap veya ceza bakımından olduğunda, güzel ve çirkinin vasfı, burada geçtiği gibi olur.

Araştırmanın yörüngesi, kendisine fiilin faydası ve zararının kıyas edildiği ölçü, sonra onu sevmeniz ve yapmanız veya onu kerih görmeniz ve ondan kaçınmanız olduğunda, hayır ve şer vasfı, burada geçtiği gibi olur.

Kardeşiniz

Ata İbn Halil Ebu Raşta

H. 29 Cumade'l Üla1437

M. 09/03/2016

Cevaba, hizbin emirinin aşağıdaki web sitesinden bağlanabilirsiniz:

<http://archive.hizb-ut-tahrir.info/arabic/index.php/HTAmeer/QAsingle/3692/>